

КРИТЕРИЈУМИ И ЕЛЕМЕНТИ ОЦЕЊИВАЊА У НАСТАВИ ФИЗИКЕ

Сходно циљевима и исходима прописаних Планом и програмом наставе и учења предмета, Општим стандардима, а уз поштовање Правилника о оцењивању ученика у средњем образовању и васпитању сачињени су критеријуми за оцењивање.

Критеријуми обухватају обједињено оцењивање ученикових теоријских и практичних знања, а у складу са његовим способности и степена спретности и умешности на практичном делу.

Заступљена су два начина вредновања постигнућа ученика:

- сумативно - кроз писмене и усмене провере и
- формативно - праћењем активности ученика на сваком часу.

Вредновањем постигнућа ученика обухваћени су:

- истраживања, излагања и презентовања резултата, сачињавања извештаја, учешће у дебати и дискусији, практични радови, учешће на такмичењима;
- продукти рада (презентације, модели, панои, графички радови, цртежи, домаћи задаци, и др.);
- разноврсни пројекти-домаћи и међународни;
- сви облици креативног и продуктивног групног рада;
- учешће у активностима самовредновања и вршњачког вредновања.

Искључујући петнаестоминутне провера све писмене провере знања се најављују ученицима и одржавају поштујући унапред утврђени распоред.

Број контролних вежби у току школске године зависи од педагошко-психолошког профила групе-одељења, недељаног фонда часова и наставних тема.

Резултате петнаестоминутне провере наставник уписује у педагошку свеску-ес Дневник , а изводи оцену након најмање три такве провере аритметичком средином. Усмено оцењивање се обавља путем непосредног одговарања, уз поштовање критеријума за оцењивање или кроз прикупљање више одговора на комплекснија питања или задатке или путем реферата и пројекта, уколико за дати разред и дату школску годину су планирани.

Иницијални тест се обавља у току прве две седмице, не оцењује се и служи за процењивање наставне ситуације, планирање рада наставника и праћење напредовања ученика.

За писмене провере бројчана оцена изводи се на основу скале изражене у процентима, у складу са препорукама за оцењивање:

постигнуће на петнаестоминутном тесту	оцена
100 % - 85 %	5
85 % - 70 %	4
70 % - 55 %	3
55 % - 40 %	2

39 % - 0 %	1
постигнуће на писменој провери	оцена
100 % - 90 %	5
90 % - 75 %	4
75 % - 60 %	3
60 % - 40 %	2
39 % - 0 %	1

Закључна оцена утврђује се на крају првог и другог полугодишта, на основу свих појединачних оцена које су унете у дневник од почетка школске године.

Закључна оцена не може да буде већа од највеће појединачне оцене уписане у дневник, добијене било којом техником провере знања.

Закључна оцена на полугодишту не узима се у обзир приликом утврђивања аритметичке средине на крају другог полугодишта.

Опис потребних знања, вештина и ставова за добијање оцене из ФИЗИКЕ:

1) одличан (5): остварује веома значајан напредак у савладавању програма предмета и у потпуности самостално испуњавања захтеве који су утврђени на основном и средњем нивоу, као и већину захтева са напредног нивоа посебних стандарда постигнућа, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа, уз веома висок степен ангажовања:

- а) примењује знања, укључујући и методолошка, у сложеним и непознатим ситуацијама; самостално и на креативан начин објашњава и критички разматра сложене садржинске целине и информације; процењује вредност теорија, идеја и ставова;
- б) бира, повезује и вреднује различите врсте и изворе података;
- в) формулише претпоставке, проверава их и аргументује решења, ставове и одлуке;
- г) решава проблеме који имају и више решења, вреднује и образлаже решења и примењене поступке;
- д) изражава се на различите начине (усмено, писано, графички, практично и др.), укључујући и коришћење информационих технологија и прилагођава комуникацију и начин презентације различитим контекстима;
- ђ) у практичном делу влада моторичким вештинама поседује усаглашеност покрета, брзину и висок степен координације, комбинује и прилагођаваја их специфичним ситуацијама и делује ефикасно;
- е) самостално извршава сложене радне задатке поштујући стандардизовану процедуру, захтеве безбедности и очувања околине;
- ж) показује иницијативу и прилагођава извођење, начин рада и средства новим ситуацијама и доприноси групном раду продукцијом идеја и предузимљивошћу, уважавајући мишљење чланова групе и помажући им у реализацији њихових задатака када је то потребно;
- з) константно показује заинтересованост и одговорност према сопственом процесу учења и у односу на друге ученике, уважавајући препоруке за напредовање.

2) врло добар (4): остварује значајан напредак у савладавању програма предмета и у

потпуности, самостално, испуњавања захтеве који су утврђени на основном и средњем нивоу, као и део захтева са напредног нивоа посебних стандарда постигнућа уз подршку наставника, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа, уз висок степен ангажовања:

- а) логички организује и самостално тумачи сложене садржинске целине и информације;
- б) повезује садржаје и концепте из различитих области са ситуацијама из живота;
- в) пореди и разврстава различите врсте података према више критеријума истовремено;
- г) заузима ставове на основу сопствених тумачења и аргумената;
- д) анализира проблем, изврши избор одговарајуће процедуре и поступака у решавању нових проблемских ситуација;
- ђ) изражава се на различите начине (усмено, писано, графички, практично, и др.), укључујући и коришћење информационих технологија и прилагођава комуникацију задатим контекстима;
- е) у практичном делу влада моторичким вештинама које захтевају сложеније склопове покрета, брзину и висок степен координације;
- ж) самостално извршава сложене радне задатке према стандардизованој процедури, бира прибор и алате у складу са задатком и захтевима безбедности и очувања здравља и околине;
- з) планира динамику рада, организује активности у групи, реализује сопствене задатке имајући на уму планиране заједничке продукте групног рада;
- и) планира и организује краткорочне и дугорочне активности, утврђује приоритете и одређује потребно време и ресурсе;
- ј) континуирано показује заинтересованост за сопствени процес учења, уважава препоруке за напредовање и углавном их реализује.

3) добар (3) добија ученик који остварује напредак у савладавању програма предмета и у потпуности, самостално испуњавања захтеве који су утврђени на основном и већи део на средњем нивоу посебних стандарда постигнућа, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа, уз ангажовање ученика.

- а) разуме и самостално објашњава основне појмове и везе између њих;
- б) разврстава различите врсте података у основне категорије према задатом критеријуму;
- в) уме да формулише своје ставове, процене и одлуке и објасни начин како је дошао до њих;
- г) бира и примењује одговарајуће поступке и процедуре у решавању проблемских ситуација у познатом контексту;
- д) уме јасно да искаже одређени садржај у складу са захтевом и на одговарајући начин (усмено, писмено, графички, практично, ликовно и др.), укључујући коришћење информационих технологија;
- ђ) на практичном делу основним моторичким вештинама угледајући се на модел обавља рад (уз демонстрацију);
- е) самостално извршава рутинске радне задатке према стандардизованој процедури, уз предхону припрему користи прибор и алате у складу са захтевима безбедности и очувања здравља и околине;
- ж) извршава додељене задатке у складу с циљевима, очекиваним продуктима и планираном динамиком рада у групи; уважава чланове тима и различитост идеја;
- з) показује заинтересованост за сопствени процес учења, делимично уважава препоруке за напредовање и делимично их реализује уз стално праћење;
- и) планира и организује краткорочне активности на основу задатих услова и ресурса.

4) довољан (2): остварује минималан напредак у савладавању програма предмета и испуњавања уз помоћ наставника захтеве који су утврђени у већем делу основног нивоа постигнућа, односно захтеве који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа и ангажовање ученика.

- а) познаје и разуме кључне појмове и информације и повезује их на основу задатог критеријума;
- б) влада одговарајућом терминологијом;
- в) закључује директно на основу поређења и аналогije са конкретним примером;
- г) способан је да се определи и искаже став;
- д) примењује одговарајуће поступке и процедуре у решавању једноставних проблемских ситуација у познатом контексту;
- ђ) уме јасно да искаже појединости у оквиру одређеног садржаја, држећи се основног захтева и на одговарајући начин (усмено, писмено, графички, практично и др.), укључујући и коришћење информационих технологија;
- е) на практичном раду влада основним моторичким вештинама и реализује их уз подршку; уз инструкције извршава рутинске радне задатке према стандардизованој процедури, користећи прибор и алате у складу са захтевима безбедности и очувања здравља и околине;
- ж) извршава додељене задатке искључиво на захтев и уз подршку осталих чланова групе; уважава чланове тима и различитост идеја;
- з) планира и организује краткорочне активности на основу задатих услова и ресурса;
- и) повремено показује заинтересованост за сопствени процес учења, а препоруке за напредовање реализује уз стално појачано праћење.

5) недовољан (1): нема одговоран однос према раду, не остварује минималан напредак у савладавању програма предмета, не труди се и не испуњавања захтеве који су утврђени на основном нивоу постигнућа, иако има подршку и помоћ наставника.

ИОП

ИОП 1 и ИОП 2 Ученик који има тешкоће у учењу услед социјалне ускраћености, сметњи у развоју, инвалидитета и других разлога и коме је потребна додатна подршка у образовању и васпитању, оцењује се на основу остварености циљева и стандарда постигнућа према плану индивидуализације или у току савладавања индивидуалног образовног плана

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

ИОП 3 Ученик са изузетним способностима, који стиче образовање и васпитање на прилагођен и обогаћен начин применом индивидуалног образовног плана, оцењује се на основу остварености циљева из индивидуалног образовног плана и прописаних стандарда постигнућа, као и на основу ангажовања.